

Live arenden zien bij partnerstad Martin

► Zearend is zeldzaamheid in berggebied Grote Fatra

Gebergte Vel'ká Fatra (Grote Fatra) ten zuidoosten van onze partnerstad Martin in Slowakije. Medewerkers van Správa Národného Parku Vel'ká Fatra (Beheer Nationaal Park Grote Fatra) hebben vaste camera's opgesteld die 24 uur per etmaal beelden de wereld inzenden.

Hero Moorlag

Ging het in voorjaar, zomer en herfst van 2018 om beren, nu staan de camera's op een andere plek. Er ligt een flink pak sneeuw en onder de sneeuw ligt een dode ree. Type op Google Kukaj.sk in. Je krijgt een lijst te zien van plekken met vaste camera's. Klik op Vel'ká Fatra III. Je ziet een besneeuwde heuvel. Raaf en gaai komen op het kadaver af, soms een marter of een vos. Is er niets te zien, klik dan op het eerste filmpje rechts. Sublieme beelden van een fouragerende zearend. Klik op het derde filmpje rechts. Hier zie je twee steenarenden vreedzaam eten. Wil je andere vogels zien, klik dan in de boven-

ste zwarte balk op Spevavce II. Er is een voerplek met spek, zaden en appels. Ringmus, gaai, bonte specht, groene specht, notenkraaker en drie soorten mezen komen hier eten.

Soms is er op Vel'ká Fatra III geen beeld, wel radertjes in een blauw vlak. Dan wordt er gesleuteld aan het systeem, of de plek is niet bereikbaar voor reparatie, er ligt anderhalve meter sneeuw. De filmpjes rechts bieden dan soelaas. Vreemd is de zearend in berggebied Grote Fatra. Hij komt van de Donaudelta in het zuiden van Slowakije of uit waterrijke natuurgebieden in Polen. Het is een juveniele vogel. Wat opvalt, is de grootte (92 cm) en de zware gele

Camerabeeld van de juveniele zearend.

Beheer Grote Fatra ©

snavel. In vlucht heeft deze arend een spanwijdte van 2.50 meter en wordt daarom vliegende deur genoemd. De film laat het fourageren prachtig zien. De zearend eet de krop vol. Knap dat deze grote roofvogel het kadaver heeft gevonden. Op het derde filmpje staan twee steenarenden, wellicht een paartje, want van concurrentiestrijd is geen sprake. Er ligt niet veel sneeuw en de dode ree is te zien. Vergelijk de snavel met die van de zearend. Een steenarend meet 90 cm. De spanwijdte bedraagt 2 meter.

Goede verzorging

Bij Vel'ká Fatra III moet je geluk hebben. Je moet het treffen dat er een wolf, lynx of marter in beeld komt. Succes is verzekerd bij Spevavce II. Koolmees, zwarte mees en pimpelmees komen even heel snel een zaadje wegpikken. Snel, want je weet maar nooit of er een hongerige roofvogel, sperwer of

havik, in de buurt is. De groep ringmussen blijft langer op de voerplek. Twee gaaien versmaden het spek niet. Grote bonte, groene specht en notenkraaker hebben daarvoor ook belangstelling. Soms pakt en specht een zonnebloempit en klemt die in de schors van de boomstam waaraan de voerplek hangt. De verzorging van vogels is heel goed. Steeds wordt zaad aangevuld en hangen er nieuwe appels en stukken spek. Bedenk wel, dat er veel meer sneeuw ligt dan bij ons en dat de temperatuur 's nachts kan dalen tot min twintig. Vogels moeten die lange winter nacht overbruggen met een volle maag om voldoende voedsel te kunnen verbranden. Beheer Grote Fatra verzamelt in de zomer hooi in bergketen. In de winter verzorgt men daarmee edelherthen en reeën. Doel is zoveel mogelijk dieren de winter door te helpen. Nieuw zijn de vaste camera's om het grote publiek te laten mee genieten.

Camerabeeld van fouragerende steenarenden.

Beheer Grote Fatra ©

De wolf vestigt zich definitief in Nederland

Als er een diersoort is dat de gemoeieren bezighoudt, is dat wel de wolf. Zeker in deze weken waarin zal blijken of de wolf zich al of niet definitief vestigt op de Veluwe. Na een verblijf van een half jaar op dezelfde locatie wordt aangenomen dat de wolf zich gevestigd heeft. Nog geen tien jaar geleden deden we er in ons land nogal lacherig over als iemand zei dat de wolf naar Nederland zou komen. In 2013 bevestigde de 'Luttergeester' wolf dit beeld nog eens, omdat die met de auto gebracht werd. Smalend werd er gesproken van de kofferbakwolf. Op 7 maart 2015 werd de eerste wolf waargenomen bij het Drentse Noord-Sleen, maar deze wolf was na twee dagen trekend door Drenthe en Groningen weer weg uit ons land. In het aangrenzende Nedersachsen veranderde er veel. In 2012 werden hier de eerste jonge wolven geboren. De oudere wolven kwamen uit Lausitz, waar al in 2000 de eerste jonge wolven ter wereld kwamen. Inmiddels gaat het in Nedersachsen om 15 roedels en enkele paren.

Niet ondenkbaar dat de wolf zich in Nederland heeft gevestigd.

Albert Kerssies ©

Jaarlijks worden daar nu minstens 50 jonge wolven geboren. De jonge wolven moeten op een leeftijd van 1 tot 1,5 jaar op zoek naar een nieuw territorium. Dat zijn de zwerfende wolven, die in toenemende mate ook in Nederland worden gezien. Of tenminste wor-

den vastgesteld middels dna-onderzoek aan dood gebeten schapen. In 2018 is er wat dat betreft veel veranderd. In ons land zijn in dat jaar 166 schapen dood gebeten. In Drenthe gaat het om 17 gevallen, waarbij 45 schapen zijn dood gebeten. Een sterke toename

van het aantal zwerfende jonge wolven.

Territorium

In juni 2018 schreef het Dagblad van het Noorden dat de wolf zich mogelijk in Drenthe zou gaan vestigen. Uit camerabeelden in Midden-Drenthe bleek dat zich hier al enkele maanden een jonge wolf ophield. Daarna werd het stil en werd deze wolf niet meer gezien. Totdat er in de zomer op de Noord-Veluwe sporen werden gevonden van dezelfde vrouwelijke wolf. Was deze wolf verhuist van Elp naar Elspeet? Inmiddels is het een half jaar geleden dat zij zich op de Veluwe heeft gevestigd en spreken de deskundigen nu over een territorium. Voorlopig gaat het om een enkele wolf, maar als er een mannelijke wolf bij komt spreken we over een paar. En een paar kan jongen krijgen, waardoor er een roedel ontstaat. Gaat het al in 2019 zo verlopen? Boeiende tijden om te volgen.

Albert Kerssies